

Trebuie să menționem că am văzut spectacolul la București, unde a fost adus într-un scurt turneu găzduit de Centrul Cultural al Republicii Ungare;

așadar, într-un spațiu impropriu și cu unele improvizații inevitabile. Nimic din toate acestea nu a impietat asupra calității reprezentației, pe care

am privit-o cu neabătută plăcere. Concluzia: când e bine, e bine în orice condiții.

Alice Georgescu

SC **cronica**

Don Juan

Don Juan este o tragicomedie fantastică și bufă, un amestec de genuri; este stranie, bizară, hibridă. Comicul se îmbină cu tragicul, farsa de bâlci cu fantasticul; personajele provin din toate categoriile sociale (domni, slugi, cerșetori, țărani, mercenari), din lumea cealaltă, din simbolică (Statuia Comandorului). Molière a creat un Don Juan enigmatic, greu de definit și deslușit. Don Juan nu crede nici în Dumnezeu, nici în Diavol; el se distrează de la început până la sfârșit, are plăcerea de a ispiti un suflet pentru a-l înjosi, de a juca teatru cu o curiozitate perversă și trufașă. Pentru el, lumea este totodată un spectacol și o paradă.

Pomind de la complexul personaj molieresc, tânăra regizoare Barabás Olga creează o "întâmplare" obișnuită, de astăzi (în

ajutorul ei venind și traducerea în argou a piesei), în care Don Juan devine un escroc pragmatic ce profită de naivitatea oamenilor, un adevărat om politic fără scrupule. Molière îi alătură lui Don Juan un personaj diametral opus, Sganarelle, care asigură totodată și echilibrul textului. El este raisonneur-ul piesei și, totuși, iese păgubit din "afacere". Cei doi cutreieră lumea dezaxată, în căutarea sensului pierdut. Capodopera lui Molière va fi, cred, evenimentul stagiunii în acest lăcaș teatral uitat de critică.

Pálffy Tibor se prezintă credibil în această viziune modernă, Don Juan al său este un vagabond hedonist. Váta Lóránd are șansa abordării unui rol simpa-

Un erou contemporan

DON JUAN de Molière. Traducerea în limba maghiară: Illyés Gyula și Petri György • TEATRUL "TAMÁSI ÁRON" din SFÂNTU GHEORGHE • Data reprezentației: 2 aprilie 1998 • Regia, decorul și costumele: Barabás Olga • Distribuția: Pálffy Tibor (Don Juan), Váta Lóránd (Sganarelle), Bartha Boróka (Donna Elvira), Debreczi Kálmán (Gusman), Györy András (Don Carlos), Tóth J. Tamás (Don Alonso), Kömives Mihály (Don Louis), László Károly (Cerșetorul), Diószegi Imola (Marie), Albu Annamária (Bernadette), Szakács László (Frici), Veress László (Domnul Duminică), Nemes Levente (Statuia Comandorului), B. Angi Gabriella (O femeie).

tic – Sganarelle; constat cu bucurie că s-a înscris pe o traiectorie ascendentă de la absolvirea facultății. Surpriza cea mai mare mi-a rezervat-o actorul Kömives Mihály, personajul său (Don Louis) apărând precum tații irascibili din filmele americane. La finele secolului XX, regizoarea Barabás Olga ne transmite mesajul potrivit căruia contestarea divinității, lepădarea de credință este o cale de neabordat. Ateul, rezultat al ideologiei materialiste, va trebui să-și întoarcă fața spre Dumnezeu.

Stracula Attila

SC **cronica**

Încercare cu totul onorabilă

BUZUNARUL CU PÂINE de Matei Vișniec • THEATRUM MUNDI și FUNDAȚIA "ANTIGONA" • Data reprezentației: 11 iunie 1998 • Regia și scenografia: Vasile Toma • Interpretează: Vasile Toma și Ion Grosu.

Buzunarul cu pâine

Fără a crede că pendularea de la o profesie la alta este oricând/oricum posibilă, trebuie să recunoaștem (chiar dacă nu vom înțelege întotdeauna *de ce*) că tot mai mulți actori doresc a deveni, în vremea din urmă, regizori, încumetându-se a pune în scenă

cu o nonsalanță înduioșătoare texte dificile. De cele mai multe ori astfel de încercări sunt sortite eșecului. Dar sunt, cu siguranță, și cazuri când lucrurile se așază în succese solide, imposibil de contestat. Spectacolul realizat de Vasile Toma se distinge (oarecum), întâi pentru că

regizorul-actor a ales un text nu greu, nu ușor, dar extrem de des montat în ultimul timp, și, pe urmă, pentru că el a găsit și un actor care se potrivește de minune "aspirațiilor" sale, amândurora fiindu-le aproape (la-ndemână ?) jocul realist, de un realism mustos, pigmentat parodic pe alocuri. Fără decoruri somptuoase, cu un cub (care poate ușor închipui o fântână), cu o sfoară și un coș de nuiiele, ei au zămislit un spectacol curat, impresionând plăcut prin puținătatea mijloacelor de expresie folosite și al căruia farmec bizar se naște din interpretarea aproape naturalistă a unor situații pronunțat absurde. Dorința celor doi "eroi" de a salva un câine ajuns, prin nu se știe

ce împrejurare, într-o fântână devine cu încetul o chestiune de viață și de moarte, dar și pre-textul unei priviri întoarse discret spre lăuntruul ființei noastre, acolo unde putem descoperi o învălmășeală de (pseudo) adevăruri nespuse sau un gol imens pe care dorim inutil să-l umplem cu vorbe. Spectacolul

a încercat – deseori a reușit – să redea acest univers ambiguu al sufletelor noastre; e drept că “suferă” de unele lungimi (ce pot fi remediate), de ezități în linia interpretării – uneori parodierea cunoscutelor personaje care ne-au încântat copilăria, Stan și Bran, ia locul jocului grav, veridic, rupând unitatea

stilistică a întregului și purtând “eroii” spre o zonă nu neapărat necesară. În rest, fără a recomanda actorului Vasile Toma să renunțe la o profesie pentru care a dovedit deja că are calitate, mărturisim că această încercare de a îmbina actoria cu regia se înscrie pe o linie cu totul onorabilă.

Marinela Tepeș

SC — cronica —

Curat furioși

JOCUL NEBUNEI MELE MAME de Ann Jellicoe. Traducerea și adaptarea: Mircea Marin • THEATRUM MUNDI • Data reprezentației: 9 iunie 1998 • Regia: Mircea Marin • Scenografia: Nina Brumușilă • Muzica: Lucian Maxim • Mișcarea scenică: Mălina Andrei • Distribuția: Mirela Comnoiu Marin (Greta), Mihaela Sîrbu (Patty), Silvia Codreanu (Dodo), Cristian Iacob (Fak), Dragoș Stemate (Cone), Cristian Moțiu (Dean), Viorel Păunescu (Steve), Lucian Maxim (Steve I).

O piesă englezească din 1958 (sau cam așa ceva) despre violență și neadaptare în lumea tinerilor

Mirela Comnoiu Marin și Cristian Moțiu

Jocul nebunei mele mame

– furioși, cum altfel?, dat fiind momentul. O piesă stranie și poetică, în ciuda traducerei (și adaptării) lui Mircea Marin – greoaie, cu calcuri lingvistice fioroase și făcând ca textul să sune doar straniu, nu și poetic. În condițiile acestea, te întrebi

dacă regizorul a înțeles cu adevărat ce vrea piesa; din spectacol, nu s-ar spune: o oră și patruzeci de minute (durata subiectivă e mult mai lungă...) de acțiuni fără sens, de strigăte și exclamații, de zgomote și agitații. Actorii se “dăruiesc” cu

o abnegație care le face cinste (dar care nu-i face, totuși, să rostească inteligibil), așa cum nu se întâmplă întotdeauna atunci când chiar ar avea de ce. La sfârșit pleci cu gândul la titlul întregii întâmplări și, aproape automat, exclami: “Rezon!”.

Alice Georgescu

SC — cronica —

Reporteții clipei de

azi

Turnătorul și actrița

TURNĂTORUL ȘI ACTRIȚA de Mircea M. Ionescu • TEATRUL VALAH din GIURGIU • Data reprezentației: 28 aprilie 1998 • Regia și scenografia: Mircea Crețu • Ilustrația muzicală: Cosmin Crețu și Gelu Anghel • Distribuția: Cosmin Crețu (El), Violeta Crețu (Ea), George Păunescu (Profesorul), Anca Alexandra (Asistentă), Mircea Crețu (Asistentul).

Mircea M. Ionescu face parte dintre drama-turcii care simt nevoia să exprime în scris întâmplări nu întotdeauna extraordinare dar care, trecute prin filtrul propriei personalități, pot căpăta conotații nebănuite. Autorul surprinde clipa cu știința reporterului de a da valoare amă-

lul realizat de Mircea Crețu sub forma unui talk-show constituie, în fapt, pretextul pentru o atență radiografiere a tinerei generații postdecembriste, cu aspirațiile sale frânte, cu nevoia de libertate, care pe mulți îi face să ia calea exilului. Meritul montării este tenacitatea și dezinvoltura cu care actorii au reu-

nuntului semnificativ. Spectacolu-

șit să ne atragă în convenția scenică, “obligându-ne” să răspundem la întrebări incomode. Inconvenientul unei astfel de producții constă mai ales în ușurința cu care ea poate glisa spre didacticism. Suprimarea unor scene de improvizație, sau măcar scurtarea lor – acțiunea se petrece în timpul unui examen de admitere la Facultatea de Teatru –, ar fi reușit să ne amuze mai mult și să ne plictisească mai puțin.

M. T.